

Szanowni Czytelnicy,

Oddajemy w Państwa ręce 19. numer kwartalnika naukowego „Niepełnosprawność – zagadnienia, problemy, rozwiązania”. W aspekcie zasad polityki społecznej państwa, obecnie, bezsprzecznie najbliższa człowiekowi, jego rodzinie i egzystencji stała się zasada pomocniczości i komplementarności wobec wielu aspektów życia ludzkiego. Zasada interwencji na ogół ograniczona jest do przypadków kryzysowych, losowych i patologicznych. Osoby niepełnosprawne potrzebują często interwencji, bo dla nich codzienne życie jest często „sytuacją kryzysową”. Należy pilnie stworzyć system wsparcia państwa, np. w obszarze kompleksowej rehabilitacji opartej na czterech zasadach: powszechności, kompleksowości, wczesności i ciągłości, by w końcowym efekcie doprowadzić je do pełnej inkluzji społecznej oraz koordynacji działań instytucji mających służyć pomocą osobom niepełnosprawnym.

W tym numerze zaprezentujemy Państwu analizę ekonomiczną autorstwa Woon-hwan Na z Departamentu Rehabilitacji Uniwersytetu Daegu w Korei, dotyczącą wpływu rehabilitacji zawodowej wspierającej zatrudnienie osób ze znacznym stopniem niepełnosprawności oraz przedstawimy profity, jakie przynosi realizacja tego programu. Dzięki analizie kosztów i korzyści oszacowano, że każdy dolar wydany na potrzeby programu rehabilitacji zawodowej wraca zwielokrotniony do społeczeństwa. Jest to klasyczna sytuacja, gdy wszyscy wygrywają (osoba niepełnosprawna, rodzina, państwo). Autor stwierdza również, że programy rehabilitacji zawodowej dla osób ze znacznym stopniem niepełnosprawności są najskuteczniejszym instrumentem polityki społecznej włączającym je w ogół społeczeństwa. Udowodniono także, że wartość ekonomiczna takich programów jest wyższa niż innych programów społecznych, a wiele państw, m.in. USA, Wielka Brytania, Kanada, Australia czy Korea, aktywnie uczestniczy w tego typu badaniach.

Kolejnym tematem numeru jest „Prewencja wypadków przy pracy z udziałem osób niepełnosprawnych”. Autorki w artykule omawiają zasady prewencji wypadków w miejscu pracy osób niepełnosprawnych, ze szczególnym uwzględnieniem takich aspektów, jak dobór odpowiedniego rodzaju pracy dla osoby z danym rodzajem niepełnosprawności, czy też zadań adekwatnych do możliwości pracownika, jak również dostosowanie stanowiska pracy do potrzeb osób niepełnosprawnych, zapewniające bezpieczeństwo pracy.

W dziale „Rehabilitacja” w artykule „O potrzebie rehabilitacji kompleksowej” autorzy prezentują konieczność podejmowania kompleksowych działań z zakresu rehabilitacji medycznej, społecznej, psychologicznej oraz zawodowej, gdzie podział ma jedynie znaczenie metodyczne, ponieważ w praktyce powinien być wielowymiarowym działaniem rehabilitacyjnym prowadzącym do pełnego włączenia społecznego przy zastosowaniu Międzynarodowej Klasyfikacji Funkcjonowania,

Niepełnosprawności i Zdrowia (ICF). Proces rehabilitacji należy postrzegać w sposób całościowy – kompleksowy i międzysektorowy, zarówno wobec pacjenta, jak również z perspektywy korzyści, które przynosi ogółowi społeczeństwa. Kolejny artykuł w tym dziale, pt. „Znaczenie rehabilitacji w zapobieganiu niepełnosprawności”, przedstawia czytelnikowi problem niepełnosprawności i znaczenie rehabilitacji w jej zapobieganiu w ujęciu historycznym, tj. od starożytności aż do chwili obecnej. Obrazuje zmiany, jakie zaszły w ubiegłym stuleciu i pozwala zauważyć, że niepełnosprawność nie jest już postrzegana jako problem jednostkowy osoby, która w celu poprawy zdrowia i stanu funkcjonalnego wymaga diagnostyki, leczenia i rehabilitacji. Autorki zwracają również uwagę, że Polska Szkoła Rehabilitacji, ukształtowana w latach 50. i 60. XX w., powinna być kontynuowana w myśl kompleksowego i zespołowego postępowania w odniesieniu do osób chorych i niepełnosprawnych.

Na koniec zapraszamy do lektury podsumowania konferencji *Student z niepełnosprawnością w środowisku akademickim – doświadczenia po latach* oraz sprawozdania z konferencji *Samopomoc i Partnerstwo. Nowe perspektywy we wspieraniu osób z doświadczeniem kryzysu psychicznego*.

Z życzeniami interesującej lektury,

Robert Kwiatkowski
Prezes Zarządu PFRON
Przewodniczący Międzynarodowej
Rady Programowej